

INFORMACJE DLA PACJENTA – PRZYGOTOWANIE DO KOLONOSKOPII

Kolonoskopia

Kolonoskopia to badanie mające na celu ocenę powierzchni błony śluzowej jelita grubego za pomocą giętkiego endoskopu o średnicy ok. 12,9 mm.

Dzięki kolonoskopii możemy potwierdzić lub wykluczyć obecność nowotworu oraz wyjaśnić przyczynę wielu dolegliwości, do których zaliczamy biegunki, zaparcia, bóle brzucha, uczucie niepełnego wypróżnienia, wąskie czyli ołówkowate stolce, śluz w stolcu i inne. Przy użyciu dodatkowych instrumentów istnieje możliwość pobrania wycinków do badania histopatologicznego i wykonania zabiegów endoskopowych, które pozwalają na uniknięcie operacji chirurgicznej.

Jak należy przygotować się do kolonoskopii?

Do kolonoskopii całe jelito grube powinno być dokładnie oczyszczone, gdyż od tego zależy wartość i bezpieczeństwo badania. Konieczne, zatem jest rygorystyczne przestrzeganie zaleceń ogólnych i schematu przygotowania jelita środkiem przeczyszczającym. Badanie wykonywane jest w krótkim znieczuleniu dożylnym.

- **Nie jest możliwe wykonanie znieczulenia ogólnego do badania kolonoskopii w trybie ambulatoryjnym w stosunku do pacjenta ważącego powyżej 140 kg.**
- **Osoby, które ukończyły 75 lat lub które przyjmują leki na stałe przepisane przez lekarza proszone są o niezwłocznie odesłanie wypełnionej ankiety anestezjologicznej na adres: rejestracja@szpitalswwojciecha.pl lub dostarczenie dokumentu do Opiekuna Pacjenta.**
- **W przypadku, gdy we wcześniejszej diagnostyce stwierdzono obecność polipów prosimy o kontakt z Opiekunem Pacjenta pod nr tel. 61 62 33 449.**

Zalecenia ogólne

- Osoby z chorobami wymagającymi stałego, regularnego przyjmowania leków (np. **nadciśnienie tętnicze, choroby serca, padaczka, astma** i inne) w dniu badania powinny **zająć poranną dawkę leku** popijając niewielką ilością wody!!!
- Osoby przyjmujące **leki przeciwkrzepliwe i przeciwplatekcyjne** są w grupie zwiększonego ryzyka powikłań zakrzepowo- zatorowych i krwotocznych. Leki powyższe przed badaniem endoskopowym należy **odstawić lub zmodyfikować sposób ich pobierania** a następnie wznowić w odpowiednim czasie po badaniu. Należy w tym celu zasięgnąć porady lekarza prowadzącego leczenie (Lekarz Rodzinny, Kardiolog, Naczyniowiec). Przykłady leków obniżających krzepliwość: **Acard, Polocard, Aspiryna, Plavix, Agregex, Trombex, Zylt, Xarelto, Efient, Aclostin, Pradaxa, Brilique, Dabigatran, Apiksaban, Rywaroksaban, Warfin, Sintrom, Acenokumarol.**
- 7 dni przed badaniem należy przerwać przyjmowanie preparatów żelaza.
- Od 5 dnia przed badaniem nie należy spożywać owoców i warzyw pestkowych (np.: winogron, pomidorów, kiwi, truskawek), pieczywa z ziarnami, jogurtów z ziarnami oraz buraków.

- w przeddzień badania można zjeść normalne śniadanie.
- Należy zastosować lek przeczyszczający zalecany przez lekarza. Sposób przygotowania jest uzależniony od planowanej godziny badania. Normalną reakcją w czasie przygotowywania się do badania będą liczne wypróżnienia, pod koniec samą treścią płynną i wodą. W przypadku pojawienia się nudności zaleca się zwolnić tempo wypijanych płynów.

Wymagane badania laboratoryjne, obrazowe i konsultacje!!!

- **Morfologia**-wynik ważny 1 miesiąc.
- **APTT; PT/INR; Elektrolity (Na, K); Kreatynina, poziom glukozy na czczo**- wyniki ważne 7 dni.
- **Przeciwciała anty HCV i Antygen HBs** wyniki ważne 3 miesiące.
- W przypadku chorób **tarczycy**- wynik **TSH i FT4** ważny 7 dni.
- Pacjenci chorujący na **cukrzycę** powinni poinformować o tym pracownika szpitala podczas zapisu na badanie, gdyż w ich przypadku badanie powinno odbyć się w godzinach porannych.
- Prosimy o zabranie ze sobą dokumentacji medycznej będącej w posiadaniu pacjenta (zdjęcia RTG, badania USG, KT, opisy poprzednich badań endoskopowych, wyniki innych badań oraz karty informacyjne leczenia szpitalnego) z okresu ostatnich 5 lat.
- W przypadku chorób przewlekłych prosimy o zabranie ze sobą zaświadczeń- opinii lekarskich dot. braku przeciwwskazań do wykonania badania kolonoskopii (np. kardiolog, internista, endokrynolog, neurolog, pulmonolog). Istnieje możliwość skorzystania z konsultacji internistycznej w naszym szpitalu przed wykonaniem badania kolonoskopii po wcześniejszym umówieniu się w Rejestracji Szpitala.

Inne zalecenia przed kolonoskopią

Prosimy o zgłoszenie się do szpitala 30 minut przed planowaną godziną badania oraz o zabranie ze sobą dowodu osobistego lub paszportu.

- Prosimy o niezakładanie **biżuterii**, oraz **usunięcie wszystkich kolczyków z ciała** przed badaniem.
- Osoby korzystające z **okularów** prosimy o ich zabranie.
- Osoby korzystające z **aparatów słuchowych** będą poproszone o ich wyjęcie tuż przed badaniem.
- Osoby korzystające z **soczewek kontaktowych** będą poproszone o ich usunięcie przed badaniem.
- Protezy zębowe należy przed badaniem **usunąć i zabezpieczyć**.
- Prosimy o **usunięcie lakieru z paznokci**.
- Prosimy o **niepalenie tytoniu** 24 godziny przed badaniem.
- Prosimy o **nieżucie gumy** w dniu badania.

Przebieg badania kolonoskopii

Podczas wykonywania kolonoskopii pacjent leży na łóżku w pozycji na lewym boku z podciągniętymi kolanami, jest ubrany w odzież jednorazową. Kolonoskopia przeprowadzana jest w krótkim znieczuleniu dożylnym, konieczne jest wkłucie wenflonu. Lekarz na początku badania ogląda okolicę odbytu pod kątem ewentualnych guzków krwawniczych, ropni, przetok. Nakłada żel miejscowo znieczulający na okolicę odbytu i wykonuje badanie *per rectum* (badanie palcem przez odbyt). Następnie w świetle jelita zostaje umieszczony kolonoskop i rozpoczyna się badanie mające na celu obejrzenie jelita grubego na całej długości od odbytnicy poprzez okrężnicę esowatą, zstępnicę, poprzecznicę, wstępnicę aż do zastawki krętniczo - kątniczej. Badanie z reguły trwa od 15 do 40 minut. Po badaniu pacjent przebywa od 30 min do 1 godziny w sali obserwacyjnej Pracowni Endoskopii. Opuszczenie Pracowni Endoskopii jest możliwe w obecności osoby towarzyszącej po wcześniejszym uzyskaniu zgody personelu Pracowni Endoskopii.

Po badaniu

- Opis badania ze zdjęciami pacjent otrzymuje zaraz po badaniu.
- Leki stosowane w trakcie znieczulenia ogólnego spowalniają reakcje, dlatego w ciągu 12 godzin po badaniu nie wolno prowadzić samochodu!!! Nie należy też w tym czasie obsługiwać maszyn i urządzeń mechanicznych. Nie powinno się też spożywać alkoholu. Należy wystrzegać się podpisywania ważnych dokumentów.
- Na badanie należy zgłosić się **obowiązkowo z osobą towarzyszącą**, która będzie poproszona o złożenie podpisu, że zobowiązuje się sprawować opiekę po opuszczeniu Pracowni Endoskopii, **ponieważ pacjent przez czas do 24 godzin po znieczuleniu ogólnym lub sedacji nie może prowadzić pojazdów i jeździć na rowerze**, zajmować się dziećmi lub innymi osobami pozostającymi pod ich opieką, podejmować ważnych wiążących decyzji, obsługiwać urządzeń mechanicznych oraz spożywać alkoholu.
- W przypadku wystąpienia złego samopoczucia (np. zawroty głowy, mdłości), gorączki, bólów brzucha, krwawienia z odbytu, należy natychmiast powiadomić lekarza, nawet, jeśli te dolegliwości pojawią się dopiero w kilka dni po badaniu!
- Odbiór wyników badań histopatologicznych po ok 10-14 dniach-pacjent otrzymuje informację (sms) o możliwości odbioru wyników, odbiór osobisty w Rejestracji Szpitala lub drogą pocztową.
- Opłata za wykonane badanie powinna być uiszczona w tym samym dniu w Rejestracji Szpitala.

Przygotowanie do kolonoskopii

Wybrane schematy przygotowania do badania

(Każdy z preparatów stosować dokładnie z załączoną instrukcją w celu uzyskania jak najbardziej wiarygodnego oraz diagnostycznego wyniku)

Schemat przygotowania preparatem Fortrans dla osób mających badanie w godzinach przedpołudniowych

Lek stosowany wyłącznie u dorosłych. Do podawania doustnego. Zgodnie z załączoną ulotką preparatu.

Dawkowanie wynosi około 1 litr roztworu na 15-20 kg masy ciała co odpowiada średniemu dawkowaniu 4 litrów roztworu przy masie ciała do 80 kg.

W przypadku większej masy ciała dawkę preparatu zwiększamy odpowiednio do 5 litrów (80 - 100 kg) oraz 6 litrów (> 100 kg).

Przygotowanie standardowe.

W dzień przed badaniem ok godz. **17:00** należy przygotować 4 litry roztworu Fortransu.

W tym celu należy rozpuścić 4 saszetki Fortransu w 4 litrach niegazowanej wody.

Dla poprawy smaku można dodać sok z cytryny. Przygotowany roztwór należy wypić w ciągu 4 godzin (1 szklanka co 15-20 min). Po wypiciu płynów ze środkiem przeczyszczającym nie wolno przyjmować już żadnych pokarmów stałych.

W dniu badania koniecznie należy pozostać na czczo, nic nie jeść i pić!!!

Schemat przygotowania preparatem Fortrans dla osób mających badanie w godzinach popołudniowych

W przeddzień badania ok. godz. **18:00 - 20:00** należy przygotować 3 litry roztworu Fortransu.

W tym celu należy rozpuścić 3 saszetki Fortransu w 3 litrach wody niegazowanej i roztwór wypić w ciągu 3 godzin. Rano w dniu badania ok. godz. **7:00 - 9:00** należy rozpuścić 1 saszetkę Fortransu w 1 litrze wody niegazowanej. Płyn należy wypić w ciągu godziny. Po wypiciu płynów ze środkami przeczyszczającymi nie wolno przyjmować już żadnych pokarmów stałych.

Jeżeli badanie ma być wykonane w znieczuleniu dożylnym przyjmowanie płynów należy zakończyć na 6 godzin przed badaniem!!!

Schemat przygotowania preparatem Citrafleet dla osób mających badanie w godzinach przedpołudniowych

WAŻNE! Wypicie całych dwóch porcji roztworu CitraFleet® oraz dodatkowych 2 litrów klarownych niegazowanych napojów (np. wody) po każdej porcji roztworu, zgodnie z poniższym schematem gwarantuje dobre oczyszczenie jelita. Wypicie mniejszej ilości roztworu i/lub niegazowanych napojów może spowodować niewystarczające oczyszczenie jelita i konieczność powtórzenia badania.

Jeśli kolonoskopia jest zaplanowana jako badanie w znieczuleniu w godzinach przedpołudniowych to kroki 1, 2, 3 wykonać **dwukrotnie** w przeddzień badania zaczynając około godziny **16:00** i drugi raz około godziny **20:00**.

UWAGA! Osoby regularnie zażywające leki przyjmują je zgodnie z zaleceniem lekarza, najlepiej **2 godziny** przed lub po spożyciu preparatu przeczyszczającego.

Osoby chorujące na cukrzycę konsultują schemat przygotowania z diabetologiem.

Krok 1 – Wsypać zawartość 1 saszetki do filiżanki zimnej wody (około 150 ml).

Krok 2 – Mieszać przez 2-3 minuty. Jeżeli zawartość rozgrzeje się podczas mieszania, należy odczekać do momentu ochłodzenia roztworu. Zawiesinę należy wypić niezwłocznie po przygotowaniu. Zawiesina będzie mętna.

Krok 3 – po wypiciu mieszaniny wypić dodatkowo 2 l klarownego płynu.

W przypadku zabiegów przeprowadzanych w znieczuleniu ogólnym picie płynów należy zakończyć na 6 godz. przed badaniem.

Schemat przygotowania preparatem Citrafleet dla osób mających badanie w godzinach popołudniowych

Jeśli kolonoskopia jest zaplanowana jako badanie w znieczuleniu w godzinach popołudniowych to kroki 1, 2, 3 wykonać w **przeddzień** badania zaczynając około godziny **20:00-22:00** i drugi raz **w dniu badania** około godziny **6:00-8:00**.

Krok 1 – Wsypać zawartość 1 saszetki do filiżanki zimnej wody (około 150 ml).

Krok 2 – Mieszać przez 2-3 minuty. Jeżeli zawartość rozgrzeje się podczas mieszania, należy odczekać do momentu ochłodzenia roztworu.

Zawiesinę należy wypić niezwłocznie po przygotowaniu. Zawiesina będzie mętna.

Krok 3 – po wypiciu mieszaniny wypić dodatkowo 2 l klarownego płynu.

W przypadku zabiegów przeprowadzanych w znieczuleniu ogólnym picie płynów należy zakończyć na 6 godz. przed badaniem.

Schemat przygotowania preparatem Eziclen dla osób mających badanie w godzinach przedpołudniowych

Lek ma postać koncentratu przeznaczonego do sporządzania roztworu doustnego. Zaliczany jest do grupy złożonych, osmotycznych preparatów.

Wczesnym wieczorem w przeddzień badania około godz. 18:00 zawartość jednej butelki przelać do dołączonego w opakowaniu kubka i rozcieńczyć wodą do kreski (około 0,5 litra); pacjent powinien wypić rozcieńczony roztwór, a następnie uzupełnić dwoma napełnionymi do kreski kubkami wody lub czystego płynu (tj. około 1 litra) w ciągu następnych 2 godzin. Około godz. 20:00 należy powtórzyć postępowanie używając drugiej butelki.

Schemat przygotowania preparatem Eziclen – dla osób mających badanie w godzinach popołudniowych

Dzień przed badaniem należy wczesnym wieczorem (ok 18:00) przygotować roztwór w następujący sposób:

Otwórz 1 butelkę leku i wlej jej zawartość do dołączonego kubka. Dodaj wody do leku do poziomu kreski na kubku. Następnie, bez pośpiechu wypij zawartość kubka w ciągu 30-60 min. W ciągu następnej godziny należy wypić 2 kubki (wypełnione do kreski) wody lub innego klarownego płynu. W dniu badania rano 10-12 godzin od przyjęcia pierwszej porcji roztworu powtórzyć czynności z dnia poprzedniego. **W przypadku zabiegów przeprowadzanych w znieczuleniu ogólnym picie płynów należy zakończyć na 6 godz. przed badaniem.**

Schemat przygotowania preparatem Moviprep dla osób mających badanie w godzinach przedpołudniowych

Dzień przed badaniem około godziny 16:00 należy otworzyć jedną przezroczystą torebkę i wyjąć saszetki A i B. Rozpuścić OBYDWIE saszetki, A i B w 1 litrze niegazowanej wody, roztwór Moviprep powinien być przezroczysty lub odrobinę mętny. Po wypiciu 1 litra roztworu (w ciągu godziny) należy wypić (w czasie 1-2 godzin) co najmniej 1 litr wody. Dzień przed badaniem ok godziny 20:00 należy przygotować kolejny litr roztworu Moviprep w analogiczny sposób. Przygotowany roztwór należy wypić w ciągu 1 godziny (1 szklanka co 10-15 min). Następnie należy jeszcze wypić co najmniej 1 litr wody. W dniu badania koniecznie prosimy pozostać na czczo.

Schemat przygotowania preparatem Moviprep dla osób mających badanie w godzinach popołudniowych

Wieczorem (ok. godz. 19:00) należy otworzyć jedną przezroczystą torebkę i wyjąć saszetki A i B. Dodać zawartość OBYDWU saszetek A i B do dzbanka o pojemności, co najmniej 1 litra. Dolać wody aż do poziomu 1 litra i mieszać do całkowitego rozpuszczenia proszku. Roztwór Moviprep powinien być przezroczysty lub odrobinę mętny. Po wypiciu 1 litra roztworu (w ciągu godziny) należy wypić jeszcze (w czasie 1-2 godzin), co **najmniej 1 litr** klarownego płynu, aby zapobiec uczuciu pragnienia i odwodnieniu. Do tego celu nadają się woda niegazowana, lekkie klarowne zupy, soki owocowe (bez miąższu), napoje bezalkoholowe, herbata lub kawa (bez mleka).

W dniu badania rano (ok. godz.7:00-9:00) należy przygotować kolejny litr roztworu Moviprep w analogiczny sposób jak dnia poprzedniego. Przygotowany roztwór należy **wypić w ciągu 1 godziny (1 szklanka co 10-15 min)**. Następnie należy wypić co najmniej 1 litr wody niegazowanej (w ciągu 1-2 godzin). W przypadku zabiegów przeprowadzanych w znieczuleniu ogólnym picie płynów należy zakończyć na **6 godz. przed badaniem.**